

VÆRÅRET 2018

Væråret 2018 ble minnerikt. Sør-Norge opplevde sin varmeste sommer noen gang! Og der avlingene sviktet pga. regn i 2017 sviktet det pga. tørke i 2018!

Her i Grong ble sommeren, definert som juni-august, omtrent på det jevne. Det skyldes først og fremst en juni som ble nesten rekordkjølig. Også august ble svært kjølig. Juli, derimot, ble den 4. varmeste siden 1993 og veier opp for de 2 andre månedene.

Her i Grong kan vel året huskes best for den svært stabile vinteren. Snøen kom for alvor 4. desember og regnet aldri bort. Litt mildvær rundt 20. desember, men etter det ble det omtrent ikke noe regn i snøen før den tinte bort 24. april! Dette har jeg ikke opplevd i disse årene jeg har drevet med dette...

Litt statistikk. Årsnedbøren havner på 1094 mm. DNMI's 'normal' for Gartland er 1275 mm, min 'normal' er 1220. Det må bemerkes at min 'normal' er basert på årene 2007-2017, mens den offisielle 'normal' er fra årene 1961-1990. Bemerkelsesverdig likt egentlig... Årstemperaturen i Møllebakken havner akkurat på normalen, 7,78 grader. Denne er da basert på data fra målinger gjort kl. 13.00 fra 1993 fram til i dag.

Prosjektet mitt med å følge været tett i mange år for å se om vi kan måle klimaendringene lokalt gir fortsatt slett ikke noen opplagte svar! Skal jeg

driste meg til nevne noen få utviklingstrekk må det bli dette: Somrene blir kjøligere og vintrene mildere.

DESEMBER

31. desember. Måneden startet med kulde og stabilt vær, lite nedbør. Juleaften slo det om og i hele jula t.o.m. nyttårsaften ble det mildt og noe regn hver eneste dag. Måneden (og året) avsluttes med et skikkelig nedbørsdøgn, det ender med 29,5 mm. og det er det fjerde våteste nedbørsdøgn jeg har notert for desember. Månedsnedbøren ender opp med 113 mm. noe som er 17 mm. mindre enn gjennomsnittet.

Temperaturen, som fram til 24. så ut til å bli rekordkald, endte omtrent på gjennomsnittet, minus 2,53 dvs. 0,4 grader kaldere.

29. september. Isgang i Sandøla.

28. september. Så forsvant all snøen og jula fortsetter uten julesnø....:-)

26. desember. Med jula kom også mildværet - temperaturer godt over null både 24,25 og i dag. Det ser ut til å fortsette sånn til over nyttår.

16. desember. Det har nå vært skikkelig kaldt siden den 12. med jevnt kaldere enn minus 15, kaldest den 14. med minus 17,4. Den verste kulda ser nå ut til å gi seg med ca. minus 10 i dag og værvarslet tyder på ytterligere mildere vær - heldigvis!

13. desember. Etter en mild innledning av desember slår nå kulda inn for fullt, -13,7 i går, og i natt sank det ned til 14.8 og dette vil fortsette noen dager framover.

4. desember. Vinterens første snøfall er et faktum, i natt kom det 3 cm som nesten smelter utover dagen, men nytt snøfall natten 4-5.

NOVEMBER

30. november. Det ble en relativ kjølig periode mot slutten av måneden, men den 29. slo det om igjen og vi fikk skikkelig mildvær de 2 siste dagene. Likevel, november ble den 3. varmeste november jeg har målt siden 1993 - 3,5 varmegrader i gjennomsnitt. Bare i 1999 og 2011 var det varmere. Nedbøren havner på 68 mm. Det er 45 mm mindre enn normalen, men forbausende nok, det er langt fra rekordlite! I 2009, 2010, 2012 og 2014 var det mindre. Rekorden er fra 2014, da kom det 35 mm.

23. november. 1 cm snø i natt, som tiner utover dagen. Kan nok ikke regnes som vinterens første snøfall.

19. november. Mildværet varte fram til i går - nå kommer kuldegradene, minus 6,9 grader på det kaldeste i dette døgnet. Og det kommer nok til å vare....

13. november. November har, så langt, vært ekstremt mild +6,0 grader gjennomsnitt målt kl. 13.00!

OKTOBER

31. oktober. Det ble en vanlig oktober. Temperaturen ender ca. 0,5 gr over normalen og ca.30 mm mer nedbør enn normalt. Å huske fra denne måneden må være 14. oktober da jeg målte 20,2 gr.! Dette har bare skjedd en gang før. I 2000 målte jeg 20,5 gr. på et kvikksølvtermometer den 1. oktober. Vil også nevne at vi fikk 3 vinterdøgn (minusgrader i snitt gjennom hele døgnet) den 27-29. Kan vel si at det har vært kontrastenes oktober.

28. oktober. Førrige døgn ble vinterens første vinterdøgn med minus 3,9 grader i døgntemperatur. Det er ikke uvanlig med kuldedøgn i oktober, men det er sjelden at det blir så kaldt. Går vi nok en kald vinter i møte?

22. oktober. Det milde oktoberværet har fortsatt, om enn ikke så ekstremt som midtveis i måneden, men 9-10 grader på dagtid og ingen minusgrader på natta er mildt på denne årstiden. Nå snur det!

14. oktober. SOMMERDAG!! Over 20 grader ble målt og det er smått sensasjonelt så seint i oktober og svært uvanlig generelt i oktober, se anm. nedenfor.

13. oktober. I dag ble det jaggu nesten sommerdag - 19 grader kl.14,-! Bare en gang på alle disse årene jeg har "logget" temperaturene har det vært varmere i oktober og det var 1. oktober for 18 år siden, altså år 2000. Da målte jeg 20,5 grader på en vanlig kvikksølvmåler som sto festa til østveggen. Med andre ord ikke så "profesjonell" måling som jeg har gjort siden 2007. Dessuten var denne målingen gjort 1. oktober - ikke nesten midtveis i måneden, slik som dagens måling. Ingen tvil om at dette er en skikkelig ekstrem varm dag!

12. oktober. Fram til nå har oktober vært helt gjennomsnittlig, men i går kom det inn varmluft og temperatur rundt 14 grader. Snøen som kom i fjellet 24. sept. er borte og forhåpentligvis vil det gå noe tid før ny forsyning kommer!

SEPTEMBER

2018

30. september. Det ble en svært nedbørrik og kjølig september. 244,5 mm. nedbør kom det og det er nesten det dobbelte av normalen. 9. september er siste dagen det ikke kom nedbør! Temperaturen ble 0,6 grader kjøligere enn normalen, og grunnen til at det ikke ble mye kjøligere er jo en svært varm start på måneden med 6 sommerdager (over 20 grader maxtemp.) fram til 9. Etter det sank temperaturen gradvis hele måneden helt til det kuliminerte med 4 grader kl.14.- den 28!

Tror vi kan vente oss en tidlig vinter...

24. september. Omslaget til en annen værtype kuliminerte foreløpig i dag med årets første snøfall i fjellet! Kun 3 ganger tidligere, siden 1997, har jeg registrert så til snøfall i fjellet. Rekorden er 10. september!

11. september. Unormalt høye temperaturer med 6 sommerdager fram til i dag, men nå er det slutt - kun 11,3 grader max i dag. Nå meldes det en helt annen værtype!

8.september. "Sommerdagene" fortsetter! 6-8. sept. har også temperaturer over 20 grader!

5. september. Med september kom også bedre vær - både den 2. og den 5. har vi hatt sommerdager (over 20 grader) og snittet så langt er nesten som snittet for august!

SOMMEREN

2018.

Det ble en litt merkelig sommer, med en juni som var svært kjølig, juli nesten rekordvarm og en august med rekordmye nedbør og svært kjølig! Sånn i etterkant føles det som om det har vært en varm og god sommer, men det stemmer altså ikke. Jeg tror årsaken til denne "godfølelsen" ligger i at juli ble svært tørr og varm og at mai - som IKKE er med i min definisjon av begrepet "sommer" - ble ekstremt varm! Mai var faktisk 4 grader varmere enn juni og en grad varmere enn august. Jeg burde kanskje vurdere å utvide sommerbegrepet til mai-august..? Til sammen er månedene juni-juli-august helt på normaltemperaturen, beregnet fra 1994.

Nedbøren havnet også omtrent på normalen.

AUGUST

31. august. Det ble en våt og kjølig august, 162,7 mm nedbør er ny rekord for august. Den forrige var fra 2007 da det kom 156 mm. Temperaturen ble 16.11 og det er over 2 grader kjøligere enn normalen. Pussig at de 3 siste august'er havner alle på ca. 16 grader og alle er helt i "kuldetoppen" for august! Får håpe at det ikke er en trend...

29. august. Endelig en sommerdag igjen, 20,1 grader på det varmeste bare, men bedre enn ingenting!

23. august. Om juli var tørr ble august desto våtere, foreløpig 131,2 mm og det blir nok mer. Reorden for august er på 156 mm og er fra 2007

12. august. Med august kom regnet....Så langt ca.64 mm og det stopper nok ikke her. Temperaturen ligger akkurat på normalen dvs. litt over 18 grader.

JULI

31. juli. Det ble en varm og tørr juni, men ikke rekord. Både i 1997, 2003 og 2014 var det varmere. Rekorden for juli er fra 2014, da ble gjennomsnittet 24.97 mens i år har jeg notert 22.74. Nedbøren havnet på 30.4 mm. I 2014, som var en ekstrem juli, kom det 13.4 mm noe som er en klar rekord for juli.

29. juli. Årets første tropenatt, 21,9 grader på det kjøligste!

18. juli. Ekstremvarmen gir seg heldigvis! Et lite regnskyll på ettermiddagen og luften blir klar og ren igjen, under 20 grader...

17. juli. Ny varmere rekord, 33,4 grader!

16. juli. Årets suverent varmeste dag er et faktum, 33,0 grader kl. 16.47 idag! Dette er tett opp mot det varmeste jeg har målt noen ganger. Vi har så langt hatt 9 sommerdager på disse 16 dagene, men ikke ekstremvarme før idag. Den ser ut til å vare noen dager...Ellers er det tørt, bare 7,2 mm i juli så langt.

JUNI

Måneden ble svært kjølig - kun 2 ganger siden 1993 har jeg målt kjøligere juni! Det var i 1994 og 2015. Nedbøren havnet omtrent på normalen, 88,5 mm, normalen er 82 mm. Vi har hatt 3 sommerdager (max over 20 gr.) og de dagene har det såvidt passert 20.

30. juni. Nå ser det ut til at den elendige værtypen gir seg, og bedre vær er på vei....På tide, vi har nå hatt 25 dager med elendig vær!

15. juni. Den ekstremt fine værtypen er over, ja! Nå ligger temperaturene på 10-15 grader og vind fra vest og nordvest - vanlig Grong sommer! Eneste trøst får være at det ikke har kommet mer enn 19 mm. nedbør, men skal vi tro værmeldingene vil dette endre seg radikalt framover - ÆSJI!

5. juni. Den ekstremt fine værtypen vi har hatt helt siden 8. mai er definitivt over! I natt kom det snø i fjellet - helt ned til 4-500 moh. Da får vi håpe at ikke denne "nye" værtypen vil vare like lenge!

MAI

31. mai. En rekordenes mai er over og på siste dag noterer jeg årets varmeste måling, 30,7 grader kl 15.25! Temperaturen havner på 17,7. Dette er 1,4 grader varmere enn nest varmeste mai måned som var i 2002. I parantes: sommeren 2002 ble enorm varm og fin!

Nedbøren havner på 25,3 mm og det er også ny rekord for mai!. Nest tørreste mai var i 2016 og det ser ut til å være en tendens at mai blir tørrere - ihvertfall er de 6 siste mai over 30 mm tørrere enn de 6 første jeg har målt. Selvfølgelig er statistikkgrunnlaget for tynt til å trekke noen konklusjon, men interessant er det. Vi har hatt 24 dager helt uten nedbør og for hele året har det kommet kun 227,5 mm nedbør! Det gir 45,5 mm pr. måned! Gjennomsnittenedbøren pr. måned er 102 mm! Vi har videre hatt hele 15 sommerdager, dvs. dager med maxtemperatur over 20 grader.

15. mai. Godværet fortsetter og jeg måler max temperaturer fra 22-27 grader! Det ligger an til at denne maimåneden blir bortimot den varmeste jeg har målt. Vi ligger nå på snitt 15,9 rekorden fra 2002 er på 16,4. I 2002 fikk vi en strålende sommer! Jeg bare nevner det...:-)

10. mai. Måneden har startet flott med temperaturer stort sett godt over 10 grader og første sommerdag 8. mai, maxtemp 20,6 grader. 9.mai var maxtemp her 24,7 grader! Og varmen fortsetter...!

APRIL

Måneden blir omtrent som normalen - 7,85 mot gjennomsnitt de 12 siste år på 7,52. Dette er faktisk over 2 grader varmere enn i fjor. Man må faktisk tilbake til 2014 og 2011 for å finne høyere gjennomsnittsmålinger. Det er den varme perioden 11-18. april som drar opp.

Nedbøren havnet "milevis" under normalen, 30 mm under. Nå har samtlige måneder dette året ligget langt under normalen - når skal vi da få nedbør som bringer oss opp mot normal årsnedbør...?

30. april. April avsluttes som den begynte, surt og kaldt. Temperaturer mellom 6-9 grader på det varmeste og minus 2-3 grader på natta.

25. april. I dag kan jeg konstatere at snøen er borte fra målestaven min, noen dager tidligere enn i fjor. I fjor kom det snøfall seint i april og derfor hadde vi snø seinere utover. Siste snøfall i år var 6. april og snøen har vært utrolig seig å bli kvitt. Og kanskje kan det ennå komme mer...

18. april. En flott værperiode er over. Det har vært dagtemperaturer opp mot 15-16 grader og omtrent vindstille, blank sol og mange brune fjes å se :-). Nettene har vært kjølige og snøtininga går sakte. Vi må faktisk tilbake til år 2000 for å finne så mye snø i uke 15. Bare i nevnte år 2000 og i 1995 har jeg registrert mer snø i uke 16. Nå går vi inn i en periode med mer skiftende vær og nedbør.

10. april. Etter noen mildere dager med litt nedbør (7 mm) tidlig i måneden har det igjen slått om til den kalde, klare værtypen. Så seint på vinteren gir dette knall fine dager, men kalde netter, helt ned til 10 minus. Dette ser ut til å fortsette.

VINTEREN 2017-2018 (nov-des-jan-feb-mars). Egentlig er det for tidlig å gi noen endelig dom over denne vinteren ettersom det fortsatt ligger over 40 cm med snø ved målepinnen og ingenting tyder på at det skal slå om til vår ennå. Riktig nok fikk vi noen mildværsdøgn 18-24. mars, men den kalde væertypen fortsetter inn i april – dog litt svekket!

Vinteren har egentlig føltes styggkald, men den har ikke vært rekordkald iflg. statistikken min! Jeg har målt 5 kaldere vintre siden 1994! Tror dette kan skyldes at vi har ikke hatt disse periodene med sprengkulde som vi hadde f.eks. 1993/94, 2009/10 og 2010/11. For de som liker vinter har nok dette vært en drømmevinter med jevnt med snø helt siden begynnelsen av desember. Iflg. mine registreringer har ikke dette skjedd på den tiden jeg har holdt på med dette(1993). Ser vi på nedbørstatistikken ser vi at det har kommet bare 348 mm på disse 5 månedene og 208 av disse kom i nov/des. Det betyr at det kun har kommet 130 mm i år. Det gir en gjennomsnitt på 43 mm pr. måned! En klar indikasjon på vi ikke skal vente oss en varm og tørr sommer.... Noen tall til slutt. Kaldeste temperaturmåling i vinter, -23,3 den 26. februar. Kaldeste i mars, -23,1 den 1.mars.

MARS

31. mars. Måneden blir kald og nedbørsfattig – bare 63 mm. og kun i 2008 var det mindre nedbør, 47,4 mm. Også temperaturen er i nærheten rekord, men både i 2006 og 2013 var det kaldere. I år havner gjennomsnittstemperaturen på -0,61.

25. mars. Første våruke 18-24, dvs.døgntemperaturer over 0. Nå går det mot kalde døgn, men fine dager med mye sol!

20. mars. Endelig har det blitt litt omslag til mildere vær, og med det også litt nedbør. Fortsatt har dette vært en svært nedbørfattig måned og gjennomsnittstemperaturen ligger an til å havne godt under normal for mars.

10. mars. Den helt spesielle vinteren fortsetter. I tillegg fikk vi Sibirluft inn ca. 20. febr. fram til ca. 6. mars. Dette svekker seg sakte nå, men fortsatt har vi skikkelig vintervær med 6-7 kuldergrader om natta og rundt 0 på dagen pga. soloppvarminga. Veldig rart er det også at vi ikke får mer nedbør, 18 mm i febr. og etter 10 dager i mars, 2,2 mm! Jeg har gått gjennom statistikken min nøye og kan se at siste mildvær med regn er 24. januar! Dette er veldig sjeldent...

FEBRUAR

28. februar. Februar ble værmessig svært spesiell, 2 grader kaldere enn normalen og rekordmessig nedbørfattig! Kun 18 mm nedbør - det er en femtedel av normalen. De siste dagene av måneden er de kaldeste som jeg har målt siden 2001, da det faktisk var en smule kaldere. Ellers var måneden kjølig, men ikke veldig kald. Det er spesielt at det ikke har vært en eneste periode med mildvær og regn.

26. februar. I natt fikk vi vinterens kaldeste natt, -23,3 på det kaldeste.

23. februar. Noe ruskevær med snø og vind i dag, ellers har det stabile vinterværet fortsatt. Dersom det ikke kommer mer enn 17 med nedbør de siste dagene i februar vil dette bli den tørreste nedbør jeg har målt.

15. februar. Etter noen kalde dager i starten av måneden har det nå gått over til en eventyrlig fin værtype, null nedbør og temperaturer i nærheten av null - og sola kommer for alvor tilbake! :-)

1. februar. I natt har vi hatt mye sterkere vind enn da "Cora" passerte 8. januar! Uten at det har vært karakterisert som ekstremvær. Kl.3.24 registrerte vindmåleren gjennomsnittsvind for et minutt på 17,5 m/s, men ved en titt i vindloggen finner jeg hastigheter opp til 48 m/s! Dette er da i enkelt vindkast. Mye mere heftig enn "Cora"!

JANUAR

31. januar. Måneden ble helt gjennomsnittlig. Temperaturen ender opp 0,1 grader kaldere enn normalen (gjennomsnitt fra 1993) og nedbøren blir på 68 % av normalen. Sjøl med forholdsvis lite nedbør har vi hatt en januar med sjelden stabilt skiføre (les snømengde). Minste snømengde jeg har målt er i uke 3 med 32 cm. Jeg må faktisk helt tilbake til januar 2004 for å finne høyere minimumsmengde med snø i januar. Visst har vi hatt mere snø både i januar 2012, 2011, 2009 og 2005, men i disse årene har mengden variert mer fra uke til uke - sannsynligvis fordi mildværsinnslagene har vært vesentlig sterkere, med mer regn og høyere temperaturer. En rask gjennomgang av temperaturstatistikken bekrefter dette.

15. januar. For ei uke siden (8. januar) feide ekstremværet Cora forbi oss og jaggu fikk vi også ganske kraftig

styggvær i går kveld/natt og utover dagen i dag. Denne gang er det ikke karakterisert som ekstremvær, antakelig fordi det ikke følger nedbør med. I opptakten til Cora kom det 30-40 cm snø og det betydde skikkelig snøføyke over store områder. Nå har det vært litt mildvær som binder snøen fast og det har vært null snøføyke. Vinden som vi har denne gang og under Cora er slett ikke av de verste i Grong, men Cora skapte noen ødeleggelser forrige helg i ytre del av fylket. Som vanlig ikke så ille her, vindstyrke innafor kulings styrke - i fjellet var det nok vesentlig sterkere.

Det ser ut til at vi skal ha dette været også i morgen (16/1)